

EN NORSK SKOGMILLIARD

15.02.2012

Norges internasjonale satsing på bevaring av regnskog er et viktig bidrag til globale utslippskutt. Naturvernforbundet utfordrer regjeringen til å benytte samme metode også i Norge, for å satse på skogen vår som en del av klimaløsningen.

Boreal skog, skogen i de nordlige delene av verden, er et av verdens største karbonlager. Bare i Norge lagrer skogen over sju milliarder tonn CO₂. De største karbonlagrene per arealenhet finnes i den gamle skogen, og gammel skog fjerner fortsatt CO₂ fra atmosfæren. Vern av gammel skog og forlenget omløpstid i skogen som drives, vil derfor opprettholde og øke karbonlageret i skogen.

En norsk skogmilliard kan raskt omsettes i gode og kostnadseffektive klimatiltak:

- Økt skogvern
- Økonomiske insentiver for å forlenge omløpstida med minst 10-30 år før skogen hogges
- Insentiver for at lukket hogst blir vanlig metode, da dette i større grad reduserer CO₂-utslipp fra skogsjord etter avvirkning
- Økt uttak av grener og topper til bioenergi, innenfor rammer som ikke påvirker andre miljøforhold negativt

Det er de neste femti årene norske klimagassutslipp må kuttes. I dette tidsperspektivet kan vern av eldre skog være det viktigste klimabidraget fra norske skoger. Vi trenger også mer kunnskap om hvordan vi får størst mulig klimaeffekt av skogen også i et lengre tidsperspektiv. Derfor må en norsk skogmilliard også sørge for midler til økt forskning rundt skogens rolle i klimakampen.

Skog må ikke erstatte andre nødvendige klimatiltak

Skogen kan spille en viktig rolle for klimaet, men hvis binding av CO₂ i skog brukes til å utsette den nødvendige omstillingen til et fossilfritt samfunn, blir den langsiktige effekten negativ for klimaet. Derfor må tiltak i skogen komme i tillegg til nødvendige utslippsreduksjoner i andre sektorer som oljevirksomhet og veitrafikk.

For å sikre at skogen ikke blir en sovepute som hindrer økt innsats i andre sektorer, satte regelverket i Kyoto-avtalen klare begrensninger på hvor stor andel av CO₂-opptaket i skog som kan trekkes fra på landenes utslippsregnskap. Stortingets klimaforlik legger til grunn at Norge skal følge begrensningene Kyoto-regelverket setter. Det betyr at ca tre millioner tonn CO₂ kan trekkes fra Norges klimaregnskap i 2020 som følge av CO₂-opptak i skog.

Foran klimatoppmøtet i Durban ønsket mange industriland å innføre et system der hvert enkelt land bestemmer sitt eget såkalte referansenivå, som skal brukes til å regne ut hvor store fratrekk CO₂-opptak i skog vil gi på landets klimaregnskap. Det åpner for at landene i større grad kan

bruke skogen til å slippe billigere unna sine utslippsforpliktelser. Frykten for slik talltriksing gjorde at Durban-toppmøtet endte med å videreføre dagens system med en øvre begrensning på hvor mye man kan trekke fra på klimaregnskapet på grunn av skog. Den nye begrensningen vil gjelde fram mot 2020.

For Norges del betyr de nye reglene som ble vedtatt i Durban praktisk talt ingen endring i forhold til hva Stortinget forutsatte i Klimaforliket. Også under de nye reglene vil Norge kunne trekke fra ca tre millioner tonn på sitt klimaregnskap på grunn av CO₂-opptak i skog. Klimatiltakene som vil utløses gjennom en norsk skogmilliard vil dermed komme i tillegg til Norges øvrige klimainnsats.

Gammel skog lagrer CO₂

En myte i debatten om skog og klima er at det bare er relativt ung skog som tar opp CO₂ fra atmosfæren. Denne myten henger sammen med at man tidligere har trodd at skogens karboninnhold stabiliseres når skogen når hogstmoden alder, slik at gammel skog slutter å ta opp ny CO₂ fra atmosfæren. Nyere forskning viser at dette ikke er tilfelle. Gammel skog fortsetter å ta opp CO₂ og øke sitt karbonlager, ved at stadig mer karbon lagres i bakken. I boreal skog som den vi har i Norge, ligger om lag 80 prosent av skogens karbonlager i jordsmonnet.

Fra tidligere studier vet vi at vern av gammel skog vil være den beste måten å beskytte den halvparten av Norges truede og sjeldne dyre- og plantearter som har skogen som sitt leveområde. Ny kunnskap om CO₂-opptaket i gammel skog viser at det også er denne skogen som gir størst gevinst når det gjelder å lagre karbon. Gammel skog slutter ikke å fjerne CO₂ fra atmosfæren, men fortsetter tvert imot å bygge opp sine karbonlagre i århundrer framover.

Kilder:

Grønlund, Arne, K. Bjørkelo et al. (2010). CO₂-opptak i jord og vegetasjon i Norge. Bioforsk rapport 5 (162)

Luyssaert, Sebastiaan, E.-D. Schulze et al. (2008). Old-growth forests as global carbon sinks. Nature 455, s. 213-215

Wardle, David A., M. Jonsson et al. (2012). Linking vegetation change, carbon sequestration and biodiversity: insights from island ecosystems in a long-term natural experiment. Journal of Ecology 100, s. 16-30